

Obraćanje visokog predstavnika Vijeću sigurnosti UN-a

Visoki predstavnik Valentin Inzko obratio se danas Vijeću sigurnosti UN-a i predstavio svoje redovno šestomjesečno izvješće o statusu provedbe mira u Bosni i Hercegovini, koje se odnosi na period od 16. listopada 2018. do 15. travnja 2019. godine.

„Sedam mjeseci nakon općih izbora, političkim životom u BiH i dalje dominira proces formiranja koalicija i imenovanja vlasti. Iako su Republika Srpska i većina kantona u Federaciji BiH krenuli u proces formiranja vlasti ubrzo nakon izbora, novo Vijeća ministara i Vlada Federacije BiH, nažalost, još nisu imenovani“, rekao je visoki predstavnik.

Na početku svojega obraćanja, visoki predstavnik je naglasio pitanje koje je nedavno podiglo tenzije – potez zakonodavnih tijela Republike Srpske sa ciljem stvaranja rezervnog sastava policije RS. To je izazvalo zabrinutost u Federaciji BiH gdje je nadležna parlamentarna komisija rekla da će povući isti potez. „Trenutni politički diskurs o rezervnom sastavu policijskih snaga u entitetima, koji je pokrenut jednostranim potezom RS na ovu temu, ne pridonosi miru i stabilnosti u Bosni i Hercegovini. Dapače, time je pokrenuta negativna spirala nepovjerenja i međusobnog nadmetanja. Umjesto toga, vlasti na svim razinama trebaju raditi na boljoj suradnji kako bi javnu sigurnost podigli na najvišu razinu i omogućili sigurno okružje. Imigracija te pitanja u vezi s izbjeglicama i azilom spadaju u ustavne nadležnosti državnih institucija i njihove kapacitete treba ojačati. To bi bio odgovarajući primjer bolje suradnje”, rekao je visoki predstavnik.

Nažalost, pozivanje na podjele i destabilizirajuća retorika, kojoj ponekad pribjegavaju isti oni lideri koji deklarativno ističu svoje opredjeljenje za europski put BiH, obilježili su period na koji se odnosi ovo izvješće. Pored separatističkih izjava pojedinih političara iz Republike Srpske, vodeće hrvatske političke stranke uporno odbacuju presude međunarodnih sudova koje se odnose na njihovo ratno rukovodstvo i nastoje oživjeti strukture tadašnje paradržave. Također, početkom godine, vodeća bošnjačka politička stranka najavila je svoju namjeru da ospori naziv entiteta Republika Srpska što je očekivano vodilo ka daljnjim prijetnjama odcjepljenjem. U ovom kontekstu, visoki predstavnik je naglasio da „Ustav BiH potvrđuje da se Bosna i Hercegovina sastoji od dva entiteta: Federacije BiH i Republike Srpske.“

Nedostatak opredijeljenosti za vladavinu prava u BiH i dalje predstavlja veliki problem. Visoki predstavnik je spomenuo neprovedene presude u predmetu Ljubić te presudu u vezi s izbornim sustavom u Mostaru, a zbog neprovedbe potonje presude lokalni izbori u Mostaru nisu održani od 2008. godine. Također je naglasio neuspjeh u provedbi presude Europskog suda za ljudska prava u predmetu Sejdić-Finci i u sličnim predmetima, zbog čega je i dalje na snazi sustav koji diskriminira neke građane jer im onemogućava kandidiranje za javne funkcije. Nadalje, visoki predstavnik je naglasio da nekoliko kantona u Federaciji BiH još uvijek nije ispunilo svoju obvezu da osiguraju potpunu ravnopravnost pripadnika srpskog naroda, dok vlasti u Republici Srpskoj i dalje ne poštuju sudske odluke o registraciji vojne imovine i 9. siječnju kao Danu Republike Srpske.

Na kraju svojeg obraćanja, visoki predstavnik je zatražio od političkih lidera da prestanu s neodgovornom retorikom i naprave iskorake kako bi BiH nastavila napredovati na putu ka EU.

Kompletan tekst obraćanja visokog predstavnika dostupan je na web stranici OHR-a.